

מדינת ישראל

הכנסת

ר.ט.

פרוטוקול חמ"ד 7/66

מישיבת ועדת הכספים, שנתקיימה ביום ד'
ח' באדר תשט"ו (2.3.55) בשעה 8.30

נרכחים:

- י. גורי - היו"ר
- ח. אריאב
- א. סטופ
- ש. בז'רנו
- י. פורדר
- א.ס. גניחובסקי
- ח. רובין
- א. הרצפלד
- ט. חזני
- ק. לוז
- ש. דיין
- ח. לסדן

מזמנים:

- מר ז. סוזנייב - סגן סר המסחר והתעשייה
- מר ליינקראם - מסרד המסחר והתעשייה
- מר בוליאד - " " " "
- ד"ר ארנון - מסרד המוצר
- מר בן-דרור - " " " "
- מר גפני - " " " "

סדר-היום:

המסך הדיון בתקציב ההוצאה לשנת 1955/56
(מסרד המסחר והתעשייה)
אישור צווי מכס ובלו.

=====

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
אנו נמשיך היום בקבלת תשובות סגן טר
המסחר והתעשייה לשאלות חברי הוועדה, אולם תחילה נשמע הערות מספר ספי
ר"ר ארנון.

ר"ר ארנון:

קודם כל אני חייב הערה בקשר לתיירות.
גם במסדר האוצר וגם במסדר המסחר והתעשייה
יטנה נטייה להגדיל את הפעולות בטוח זה, הואיל ושני המסדרים האלה
חוסבים שתיירות היא אחד המקורות הטבעיים של מטבע-חוץ בסביל הארץ.
אבל אם לא הסכמנו בכל זאת בסעיפים מסויימים לסכומים גדולים יותר,
הרי החישוב שלנו היה, למה רוצים להוציא את הכספים הללו. לדעתנו, ישגן
פעולות פעולות הסוג כסף ולא כדאי לעשותן בהתחשב עם התוצאות שהן
עלולות להביא. אני מבין, למשל, שתמיר בא ספני שהוא יכול לראות פה
טקסות הסטוריים, ודברים שאינם יכול לראות בארץ אחרת, אבל לא למטרות
שהם יכולים לראות או לשמוע במקומות אחרים. אני חושב שגם במסדר המסחר
והתעשייה קיימת הבנה לכך שמוטב להוציא את הסכומים לטוב יותר,
והוא שטח הפרסום בחו"ל. אני באופן אישי חושב עוד שהאטרקציה הכי גדולה
של הארץ היא הארץ כמות שהיא. על כל פנים פעולות התעמולה והפרסום בחו"ל
הן חשובות ביותר.

ידוע לוועדת הכספים שברגע האחרון היו עוד
דיונים על קצוצים בכל המסדרים. בדיונים אלה בקט מסדר המסחר והתעשייה
לרסום קיצוץ מסויים בפקידים, טבלי לדעת כבר באופן סדוייק, באיזה מקום
יצמצמו את מספר הפקידים. אנו מבקשים שנויים מסויימים, קלים ביותר,
כדי להשלים את התמונה, אבל לא יהיה שנוי בסך-הכל של הפקידים.
השתתפות בפריז-עבודה. ישנו הסכם כללי
בין מסדר המסחר והתעשייה לבין המכון לפריז-עבודה, שהם ישתתפו
בהוצאות של המכון, ועל סמך זה יעבוד המכון בכמות עבודה מסויימת גם
בסביל המסדר. לא כתבנו סתם שזוהי גבייה של שירותים, כי לא ברור עוד
בדיוק מה הם יעשו. זה מתנהל כך במסך מספר שנים, וגם במכון לפריז-
עבודה עשינו הבדל בין ההכנסות לבין השתתפות מסדר המסחר והתעשייה,
אבל מטעם המסדר אפשר לראות זאת כחלק ממה שהם מקבלים מהעבודה שהמכון
לפריז עבודה עושה. על שיתוף הפעולה יהיה עוד מקום לדבר כשתדונו על
המכון עצמו, הטופיע במסדר העבודה.

סגן המסחר והתעשייה ז. סוזאייב:

זיופי מזון. יש לפני רשימת תיקים מספטיים
שהובאו בפני הוועדה לעבריינות בעניני המאפיות. זוהי ועדה בה משתתפים
נציגי מסדרנו, עם נציגי המחוזות ועכשיו גם נציגי האופים. הרשימה היא
ל-31 באוגוסט עד 26 באוקטובר. פה יש 59 מקרים בהם דנו, עבירות של
חוסר משקל, טעימת גופים זרים בלחם, מחלות, חוסר תוויות ועוד. כמסקנות
יש הרבה החלטות להסתפק בהתראה, התראה סופית, וישגן גם הצעות לתביעה
משפטית. בשנת 1954 נבדקו 143 תיקים פליליים. ישנה לפני גם רשימת
פסקי-הדין - 50 לירות קנס והחרמת מחצית הפדיון, 120 ל"י או חודס מאסר,
וכד'. יש גם קנסות של לירה אחת או שתיים והאפילו שחרורים בטקרים מסויימים,
לא נכון שמסדרנו אינו פועל בטוח זה.
אולם חומרת פסקי-הדין כבר אינה תלויה בנו, אלא בשופטים. אנחנו
סוגרים טפעלים בעונש אדמיניסטרטיבי, וגם על כך יש לפני רשימה מפורטת.
בקשר לייצור ופלים עם סמן סיבילי נסגרו 3 ביח"ר בתל-אביב ושנים
בירושלים. מאפיות, בקשר למשקל לא מתאים ועבירות דומות - אחד בחיפה
וארבעה בתל-אביב. מספוא - סכירת מספוא מעורב - 5 חנויות; נשלחו
אזהרות ל-5000 חנויות, התראות לחנוונים שיזהו בקניית טוצרים שאין
עליהם תוויות או כתובת.

נערכת בקורת על טיב המזון, והוסם הדגש
בעיקר על מוצרים שזיפם מזיק לבריאות - אבקת קמח, היו דוגמאות של
אבקת קמח באריזה מתוצרת-חוץ שנמצאו כמזוייפות לחלוטין; 2 מקרים
הועברו למשפט מקרה שלישי לאגף היבוא. נשרפו 10 טון קלפות קמח, ועוד
ממשיכים בפעולה. אבקת קמח נמחק במטרה לבדיקה והתוצאות טרם נתקבלו.
וופלים - כבר פטרתי. נערכת בקורת על ביסקוויטים, חלבה, סרקים, ועוד.
בקשר עם זיופי חלב, ישנו פירוט תיקים פליליים בסל עברות בנדון.
פסקי הדין שניתנו הם - 85 ל"י קנס ומאסר 30 יום, ועוד.

כשאין עונש אדמיניסטרטיבי, כמה זמן עובר מזמן תפיסת העבירה עד לטק-הדין.

ט. חזבי:

ישנו עכשיו הסדר עם פרקליטות המדינה, שאם אנחנו נעביר להם 90 תיקים לחדש טבל הארץ,

ז. סוזאניב:

הם יטפלו בהם במסך חדש.

אני שאלתי בענין זה שאלה כללית. האם לכם ישנה ההרגשה, שכל האמצעים העומדים לרשות המשרד

היו"ר י. גורי:

מבחינה אדמיניסטרטיבית, במסגרת החוקים הקיימים במדינה, הופעלו? לפי מה שטענו כאן אין מסתקפת שיטה של ענשים חמורים בהחלטות המפקח. אינני בא למתוח בקורת, אבל גם כשזה כבר מגיע למספט, הענשים אינם חמורים די הצורך. אינני מבין מדוע ניתנו כל כך הרבה התראות וזהירות ובאופן יחסי מעט תיקים הוגשו למספט? לכן אני שואל אם יש לכם ההרגשה, שכל מה שאפשר היה לעשות בגבולות התחוקה הקיימת כבר נעשה, והאם אינכם טבורים שכדי שהאדמיניסטרציה תוכל להלחם באופן יותר מעשי בזיופי מזון, יש צורך לסנות את החיקה או לתת בידי האדמיניסטרציה סמכויות רחבות יותר.

הרבה מן ההתראות ניתנו בקטר לפעולה ובדיקה ראשונה שנעשתה, כתוצאה מתלוננות על חוסר טסקל הלחם. זוהי

ז. סוזאניב:

אמנם עבירה קשה, אבל היות ואלה היו פעמים ראשונות, ניתנו גם התראות. אולם במקרים חמורים יותר, כגון טענות גוף זו בלחם - הוגשה מיד תביעה. אשר לשאלת היו"ר, הרי בערך שנה אנו מטפלים בהכנת חוק כולל של מזון? אנו עובדים בעזרת מומחים בינלאומיים בהכנת חוק מזון יטודי, שיקבע תקנים וסמכויות יותר רחבות, וכן ענשים. אני מקווה שעד גמר הכנסת הזאת תהיה ההצעה מוכנה. אולם החוק היום בוחן סמכויות מספיקות. תקנות ההגנה והתקנות לטענת-חירום מאפשרות לעשות הרבה, ואין כמעט גבול לחופרת הענשים. אבל ההערכה א קנט של טאה ל"י זה מספיק או הרבה, אם 200 ל"י זה מספיק או הרבה - זוהי הערכה אישית, ואם חדש ימים מאשר זה מספיק או לא - גם זאת קשה לומר.

בשטח של הטלת קנסות על-ידי בתי-המספט, הרי

ברגע שאנו מעבירים תיק לפרקליט המדינה, אנו סיימנו את חלקנו בפרשה הזאת. אנו עסינו משהו כדי לזרז את הפרוצדורה, אבל הענשים המוטלים על-ידי הסופטים אינם מעניינינו.

היו"ר י. גורי:

אינן יכול לומר כי בהגשת התיק סיימתם את תפקידכם, היות ועניינכם הוא שהמלחמה בעבריינות תהיה מלחמה

של מסס. אם הנסיון מוכיח שאין זה כך, מחובת המשרד להביא את העניין למססלה ולהציג את הבעיה מסודה - מה לעשות בכדי להתגבר על המצב הקיים.

ז. סוזאניב:

אשר לחוסר טסקל - הזמנו את כל העובדים, נתנו להם עוד אזהרה סיוחדת, וכתוצאה מזה מספר העברות במעייף

זה הזקסן. בדיקות שנעשו הראו שיטנה הטבה ביכרת בשטח זה. האמצעים העומדים לרשותנו מספיקים, ישנה הטבה

בפעולות המשרד ובענשים שהם מסילים. האפשרות להחמיר עוד יותר - זוהי הערכה אינדיבידואלית. לי נדמה שמה שעושים, זה מספיק. הבאתי היום

דוגמה של המחירים שנעשו בזמן האחרון במשרדנו, על התעשייה. אין זה

טבטא את עמדת המשרד, אלא זהו מחקר שנעשה לפי הזמנת המשרד, ואני משאיר לכם פה העתק, כדי שתלמדו מה המצב. אם תהיו מעוניינים לקבל חומר נוסף, נספקו לכם ברצון.

היו"ר י. גורי:

אנו מודים לכם על החומר הזה, ומבקשים חומר נוסף.

ז. סוזאניב:

אענה עתה לשאלותיו של ד"ר פורדר.

הוא דבר על כך שהתעשייה הזמלנה מהסילומים רק

37 מליון מרק ציוד. כתוצאה מזה באה המעתו להטליץ בפני הממשלה, שהיא תכנס לשטח זה וחיריץ ביצול יתר בהזמנות ציוד מהסילומים. נוסף לזכוח אשר

התנהל בוועדת הכספים בהסתתפות מנהל חברת הסילומים ושר האוצר, ברצוני להוסיף לענין זה כמה טלים: המספרים שנמסרו לנו מחברת הסילומים מראים

לנו תמונה כזאת: מן הסך-הכל של הקבוצה השניה, הכולל ציוד כבד, ציוד תעשייתי, ציוד לתחבורה, רכבות, ספינות דיג, חלקי חילוף וכד' - תקבל

מדינת ישראל עד גמר שנת 964\$, לפי טעיף זה, סחורות בסכום 719 מליון מרק.

עד 10 בפברואר 1955 נרכש ציוד ונמצא גרמייה, כלומר במסדר הזמנות על 405 מליון מרק. נוסף לזה, עד סוף כבדואר הוזמן עוד ציוד בערך של כ-40 מליון מרק. כלומר כ-719 מליון מרק נרכש והוזמן ציוד בסכום של 450 מליון מרק, המהווים בערך 2/3 מסך-הכל. גם נוסף לזה רשימה ארוכה של מפעלי תעשייה גדולים, תכניות שעדיין נמצאות בטיפול, אבל ישנה טענה להזמין ציוד "עברון" (תכנית גדולה של "אתא", הכוללת ציוד ב-4-5 מליון דולר, תכנית גדולה למפעל הדיזלים, תכנית למפעל להתכת ברזל, תכנית להקמת מפעל לערגול מתכות אל-ברזליות, תכנית לייצור חומרי נילון, תכנית להקמת מפעל גדול לייצור נייר קש ועוד ועוד) - ורשימה זו מסתכמת ב-120-150 מליון מרק, הרי נגיע לסכום של 600 מליון מרק מתוך 719 מליון מרק שיש לנו עד 1964. זה אינו כולל דברים קטנים הנמצאים בטיפול, זה לא כולל בקשות רבות הנמצאות מצלנו במסדר.

מסדרנו קבל במסגרת הזאת לציוד תעשייתי 20 מליון דולר, המחושבים לתקופה של 5 שנים, פלנני שנה וחצי. בתחילה היו קשים עד שהפעלנו את כל המנגנון אבל לאחר מכן התנהלה העבודה כסדרה. מסדרנו כבר גמר את ה-20 מליון, והעביר את ההזמנות לחברת השילומים. חברת השילומים איטרה מצדה עד הזמנות בסכום 16.664.000 ל"י. אמנם הזמנות בגרמניה שמס נמכרו בסכום של 10 מליון דולר, אבל בדרך בכל התזמנות נמצאות הזמנות נוספות בסכומים ניכרים.

למעשה יש מצלנו עתה בעייה קשה מאוד, ואנו רוצים ללחוץ על החברה למצוא בשבילנו דרובה, כדי לאפשר לנו ציוד נוסף מהשילומים, אולם בעייה חמורה היא, שאנו נצלנו כבר חלק כל כך גדול מכל הסכום. אם היום נעביר הזמנות ציוד לגרמניה לטיפול בחברת השילומים, וחברת זו תצטרך לשלם לביח"ר 20% דמי קדימה, הרי לא בשנה זו ולא בשנה הבאה יהיה לה כסף מזומן, תקציבי, לבצע את ההזמנות. אני ממסדר לד"ר פורדר מכתב מפורט של מנהל חברת השילומים, המזעיק אותנו על המצב החסור הזה. בחברת השילומים מגיע בשנה הבאה זמן תשלום על הזמנות ציוד, אניות, רכבות, שהוזמנו בשנה הראשונה.

לאור המצב הזה, אני שואל את חבר-הכנסת פורדר: האם חברה מסתלית תזמין ציוד בלי בדיקה? אני מזמין אותך למסדרנו, למחלקה המטפלת בבקשות לציוד, ותראה את התיקים, את הבדיקות ואת הלחץ הקיים מצלנו ובמחלקה הטכנית של חברת השילומים. אינני מבין במה העוזר לנו הכנסת גורם מסתלתי. ובמיוחד איננו מבין את חבר-הכנסת פורדר, אשר מתמול התרעם במיוחד על כך שהמטפלה עוסקת ביבוא, והוא סופך יותר על מוכחיותו של איש פרטי, ודוקא בטוח כה רציני וכה חרואי כשטח של הקמת מפעלים - הוא מציע כי המטפלה תעשה זאת. אני חושב שיטנה פה אי-הכנה גדולה.

י. פורדר:

אינני רוצה עתה לדבר על גישתי העקרונית. אם כי אני בדעה שבכל השטחים בהם ישנה מפשרות של מסדר, לא המטפלה צריכה להופיע, אני מוסר את העובדות כמות שהן: אני בקרתי בגרמניה ובדקתי את החומר. אני לא מבין, אם הזמינו 370 מליון מרק החלק העשירי מיועד לתעשייה. בעיני אין זה מוצדק שיזמינו ב-150 מליון מרק לתחבורה, ב-19 מליון מרק לדיג ולא יסמרו מרקים למטרה האשובה כל כך של התעשייה. כשהייתי בגרמניה אשר לי שבער, כי ישנן אפשרויות להקים כמה בתי-חרושת, והגרמנים מוכנים עם פטנטים וכד'. עכשיו ישנן, לדעתי, שתי אפשרויות: או שזה רק אותי פסונו, ואז הייתם צריכים לאפשר קרדיטים והון חוזר הרבה יותר מ-800 מליון ל"י. אולם אתם לא אפשרתם קרדיט. וכך הלל דן באסרו, שפה מונחת מפשרות להגדיל את ההכנסות בדולרים בסכומים גדולים, ואנו מחוייבים לבצל את ההזמנות הזאת. אתם חייבים הייתם לדרוש יותר הון חוזר, או לוטר - יש לנו הסכם עם התעשייה, חטר להם כסף, אני דורש את הסכומים מתוך תקציב הפיתוח, אין דבר חשוב מזה. אולם עכשיו העבור עוד שנה עד שתוכלו לעשות משהו. בשבילי לא העיקר איזה חברה תעשה זאת, אלא ביצול ההזמנות, ואני עד לרגע זה אינני רואה איך אפשר יהיה לעשות זאת.

ז. סוזאניב:

אני דברתי מעל במת-הכנסת על ענין תעשייה, וחוסר האמצעים וחוסר הבנה לעיני התעשייה. אני בהחלט מסכים לכך שסכום של 800 אלף ל"י להון חוזר לתעשייה אינו עומד בסום יחס ובטוח פרופורציה לצרכים. ברור שאלו היו מעמידים לרשות התעשייה סכומים הרבה יותר גדולים, יכולים היינו לבצע את הקניות ביתר מהירות, אבל לא אנו יכולים על זה.

ח. למדון:

הר סוזאניב מתעלם לגמרי מסליטה מסויימת מצד בעלי התעשייה להרחבת המפעל בכוחות עצמם או בעזרת

מסקיעים. מצטיירת תמונה כגילו התעשייה המקומית בינה מוכנה להכניס לתוך המפעלים בעלי-הון ומסליכים את יהבה רק על ציוד אשר יינתן באשראי מהשילומים ואמצעי סמון מקומיים מאד המכשלה.

ז. סוזאליב:

בכון שאפשר היה לעשות יותר, אבל גם אם רוצים היום לעשות יותר, אין אפשרות לעשות זאת, לאור המצב אותו תיארתי קודם לכן.

פיתוח שווקים בארה"ב. אפרתי כבר אתמול ואני חוזר ואומר היום: בטוח זה עושים הרבה, אבל לדעתי במובן הריכוז והתכנון וגם קצת הסקעה יותר אמצעים, אפשר עוד לעשות הרבה יותר. לא סוד הוא שעבודה זו מחולקת בין כמה מטרדים - מטרד האוצר, מטרד החוץ, מטרד החקלאות ומטרדנו. גילו היה כל אחד ממלא חלק מהתפקיד היה זה מסתלב לתמונה שלמה אבל לפעמים עושים דברים מקבילים, לפעמים גם אחד אינו יודע מה פעל חברו, ולדעתי זה מסתבך בשני דברים - גם בזבז כספים וגם בתוצאה לא כל כך טובה לענין עצמו. אני רק מקווה, אפנים לא בשנת תקציב זו, שטוח זה עוד יזכה פעם לגומל.

יצוא יין. ב-1953 מכרנו יין בטמא גלף דולר, 35 גלף דולר יין סרף, ב-1954 הוכפלו הסכומים. התחלנו ביצוא רציני של בירה לארה"ב; הכפלנו את יצוא תעשייתי הקדושה.

ט. דילן:

מדוע מביאים יין סמו"ל?

ז. סוזאליב:

מכיוון שיטובה הברחה יינות, החליט האוצר להקציב קצת כסף ולהביא יינות טובים בשביל סוג מסויים של קליינטים, נציגויות זרות וכד', ועל-ידי כך לכבוע את ההברחה וגם להכניס סכומים מסויימים לאוצר.

סר ארנון:

הוקצב לפעולה זו סכום של 20-30 גלף דולר, וזה בקטר עם הסכם יטן הקיים עם בתי-סלון ועם נציגויות.

ז. סוזאליב:

אשר לתעטולה ופרסומת בארה"ב, הרי בעוד חדש אנו מתכוונים להוציא קטלוגים יפנים מאד בקטר לייצוא; לכל ענף וענף תהיה חוברת מיוחדת, והקטלוג יתן תמונה יפה על המצב. גם עכשיו מוציאים כדי חדש בחדשו חוברת, אבל גם בנוסכמיים שזה אינו מספיק, ונעשה יותר בטוח זה. לשאלת חבר-הכנסת רובין על השילינג שאנו מקבלים מחבילות סי, הוא אפר שאין לזה בסיס חוקי. ובכן, פורטם על זה צו הנמצא בקובץ התקנות 472 דף 1301. חבר-הכנסת סטופ שאל ביחס לתורכיה. אתם יודעים מהו המצב. אנו עושים כל מה שביכולתנו. בשנה שעברה שלחנו יצוא לתורכיה בסכום של 13 מיליון דולר, שזה 37%-38% מהיצוא, וזה זה קצת צולע, ברור שזה נותן טבה לעצבנות.

ט. בז'רנו:

אני יודע שמפנים סוחרים ובעלי תעשייה לקנות דווקא בתורכיה, גם אם זה עולה יותר ביוקר. כמה מחוזים סותר, לפי דעתכם, לשלם יותר ביוקר על סבת לקנות בתורכיה?

ז. סוזאליב:

מכיון שיש יסאדב'יו לגבי תורכיה, פידוס הדבר שאנו יכולים לשלם לפחות 20% יותר ביוקר, מבלי שזה יורגש בשוק. לפי הסידור הפנימי בינינו גמרנו לא לשלם יותר מ-25%. לפי ההסכם החדש יקבל כל יבואן בעד כל דולר שלו 1.80 ל"י פחות 10%; ייכנסו לקרן מיוחדת לתקופת מעבר של חדשיים כנראה יקחו רק עוד 5%, כדי לא להכביד תיכף וכעבור הזמן הזה יקחו 10%. בקרן המיוחדת ישתמשו כדי להוזיל את הסחורה הטובתת תורכיה. לגבי אותן התעטיות שלא תוכלנה לעשות אקמפורט עם הורדה נוספת זו של 10%, יחזירו להם מהקרן הזאת אחרי הבדיקה. זהו סידור מוסכם עם כל הגורמים.

ט. דילן:

האם מביאים מתורכיה תוצרת חקלאית מתארה?

ז. סוזאליב:

לא, מביאים בעיקר מטפוא, כוספות, חפניות, קצת סוגי סלחים, אבל לא תוצרת חקלאית מתארה.

משרד לאורז, מני פודה ומתורדה שמני טייך לאלה
 התומכים ביבוא כמויות מורזזות נוספות, מולם יש מנשיה החוטפים חדרת. יש
 לנו עכשיו השלמות להשיג מורזז במחיר נמוך במה שבורכת, וזהו במטת סדרך
 שחלק מהמכילוסיה רואה אותו חיוני כלומר. עד עכשיו מלקנו רק סבות
 לילדים, סבות מצומצמות מאוד, וזה לא היה כלול בתכנית יבוא המזון.
 כרגע מתקיים דיון בין משרד המסחר והתעשייה לבין משרד המוצר על
 תכנית יבוא המזון לשנת 1955/56. עדיין לא נסתיימה בירור על נושא זה,
 ומולי ועדת הכספים להשפיע על נציג המוצר בענין זה.
 בקשר לאיסות סדות ומסקלות, נמצים לכם חומר מפורט.
 חבר-הכנסת הרבין דבר על תקציב התעסוקה; ועל כך
 שנתקבלו תלונות כי נתנו הלוואות לבעלי תעשייה להגברת התעסוקה וקבלת
 פועלים נוספים, אבל בעלי התעשייה פוזזלים בהוראות האלה ולא קבלו פועלים
 נוספים. על זה יענה בפירוט מר ליינברג.

מר ליינברג:

הבטיס לקבלת החלטות בענין הלוואות והוצאת הסכום
 הוא על סמך מספר פועלים קבוע בתוך המפעל כאשר
 המפעל מגיש את הבקשה. ההוראה לבנק במקרה שמנוי מספרים את הלוואה
 הזאת באה במפורש עם ההודעה הזאת, על סמך העסקת כך וכך פועלים והתחייבות
 להוסיף במשך שנה מספר פועלים נוסף מסויים. הקלאוזורה הזאת נכנסת לתוך
 חוזה האלוואה שהמפעל עושה עם הבנק. האלוואה הזאת ניתנת למשך 18 חודש
 והתשלומים לאחר 6 חודשים. במקרה שמפעל לא קיים את ההתחייבות
 ולא קבל עובדים נוספים - עליו להחזיר תיקף ומיד את כל הסכום שקבל.
 חוץ מזה בין משרדנו לבין משרד העבודה נעשה הסכם של פיקוח. אנו
 מפקחים על-ידי מתן הלוואות ומשרד העבודה - על-ידי לשכות העבודה.
 לעת עתה ישנם 5 מפעלים שמישרנו לא הלוואות ועכבנו לעת עתה את ההוצאה
 היות והמברר שהמספר היסודי שמסרו לנו, כי הם צריכים לקבל על מפעל
 חדש תגבורת, אינו מתאים למציאות. עכבנו את ההוצאה לפעל של הלוואה.
 אין לנו שום תלונה על האחרים. לפי התכנית מספר הפועלים שצריכים
 להתווסף על ידי פעולה זו לכל המפעלים צריך להיות 2840.

משרד המסחר והתעשייה - תקציב הפיתוח

י. פוררו:

מדוע לא מופיעים בדברי המספר שום פרטים בקשר
לתעשייה?

הון חוזר: מדוע נתן סכום מצומצם כל כך של 800
אלף לירות לכל התעשייה?

ז. טנזמאיב:

ישנו סכום של 13,5 מליון לירות. מספר 10 מליון
לירות מפורן לציון שאנו נוהגים אותו בתשלומים
ואשראי ו-3,5 מליון לירות הם לירות שאנו יכולים לתת לזכות בעל תעשייה
או לאחר, כדי לאפשר לו את ההרכבה וכו'. העבודות הנוספות.

בצירוף המתקבל ממענק אין המטרות לקניה באשראי.
כלומר, אנו צריכים להשתמש ב-3,5 מליון לירות אלה, כדי לאפשר למזמנים
צירוף מהמענק לקנות באשראי, כלומר - בשאר לנו עוד פחות מ-3,5 מליון
לירות.

ק. לוי:

מהו בערך ההון של התעשיינים אשר אותו בא להשלים
תקציב הפיתוח?

מהו חלק ההלוואות לתעשייה המיועד לתעיות בכפר?

מקשר פירוס לסכומים המכונים לתעשיית מזון.

א. הרצפלד:

באמצעות מי נתנות הלוואות להון חוזר לתעשיית יצוא
ולתעשיות אחרות?

ט. בז'רנו:

ראשית, צריך להיות ברור כי אנו לא מרחיבים למעשה
את היצור אלא אנו מביאים צירוף וכמותו זמן טקפואים

את אמצעי התשלום. מוכרחים בדרך זו מן החרת לדאוג גם להון חוה.

הייתי רוצה לדעת, אם ההלוואות לתעשיית יצוא מטסיכות להיות כמו עד עכשו, כלומר דרך הבנקים (שהבנק מוסיף לירה שלו בגד כל לירה של המסד שתוך חלק הדפוזיטים החפשי בבנקים? אם כן הוא המצב, לא נוכל להשתמש כיום בשלמות הסכום של 3,5 מליון לירות כפי שהיה גם בעבר.

אני שמח לראות שהקציבו סכום די ניכר לבנק לפלאכה. אולם מינוי יודע מהי הסיבה שלא נעשה דבר דומה ביחס לתעשייה.

כיצד נעשית החלוקה בין הענפיה השונים? האם התכנית מבוססת על הצעות קונקרטיות שאושרה כבר?

ח. אריאב:
מדוע מתוך הקציבו של קרוב ל-200 מליון לירות הקציבו לפיתוח התעשייה 17 מליון לירות בלבד?

א.ס. גנחובסקי:
שאלתי פופנית לממשלה - האם יש טעם בכל מה שאנו מדברים ואפשר יהיה לשנות משהו או אלה הם דברים בעלמא? האם הממשלה רואה אותנו כשותפים בענין זה?

היו"ר ח. גורי:
בשנה שעברה בקצבו רשימה על חלוקת הסכומים בין האיזורים השונים במרץ, וקבלנו אותה לגבי 1953/54. המתלוננים אמנם לא היו פרופזים סהרטיקה הזאת ומענו כי היא מוכיחה שהם צודקים בתלונותיהם. אני מבקש עתה לקבל רשימה על חלוקת האלוואות בשנת 1954/55.

ברצוני להבהיר בקודה זאת בדברי מר פורדר, הוא אמר שהסכום של 800 מלף לירות להון חוזר מינוי סניף את הדעת. האם הוא מתכוון להגדיל את הסכום לסעיף זה מתוך ה-17 מליון לירות או לפצוץ לזה סקורות אחרים?

י. פורדר:
דעתי היא שאריך לחלק את הסכום של 17 מליון לירות בצורה טובה.

היו"ר י. גורי:
חבר הכנסת בר-יהודה ביקש ממני במסגרת הביטוח הזה להציג שאלה למסד הפסח והתעשייה; המפעל של הקבוץ שהוא מטתיך אליו עמד כבר יותר משנה בסו"ס עם מסד הפסח והתעשייה על הקצה מסוימת לצירוף. נתנו לו אהבטחות וכו' טוזאייג מצט גם לנכון להצדיק את התביעות. אולם לאחר טיפול של שנה בתקבלה תשובה שלילית, והוא רואה בזה קיפוח רב.

ז. טוזאייב:
אין זה סקרה של קיפוח המסד אליו מטתיך מר בר-יהודה אולם לאחר בדיקות רבות, לחץ רב וסמיעת מוסחים הגיעו כולם לידי מסקנה, בתוכם גם אנשי הסכון לפיריון עבודה, שאין לתת למפעל תעשייתי זה בסוף פ'נים ומוטן את הסכום שהוא דרש. אני באופן אישי מאד הסתדלתי בענין זה, אבל לאחר שקבלתי את דעות כל המוסחים שלחתי זאת גם למר בר-יהודה, לא יכולתי להענות לבקשה.

ח. לטרון:
ברצוני להציג שאלה דומה: למסק רביבים יסוב שני מפעלים תעשייתיים - מסגריה ומפעל לאבני השחזה. גם הם ביקשו ציוד, ואמנם לא קבלו עדיין תשובה שלילית אבל הם מחכים כבר זמן רב.

ז. טוזאייב:
אברוק זאת.

מר ליינקראם:
אתחיל בשאלת ההון החזיר. ההצעה לחלק את הסכום של 17 מליון לירות בצורה אחרת, מאד מתקבלת על הדעת אבל יסנה טכניקה מסוימת שאינה מאפשרת לנו לעשות זאת. לא מוד הוא שמסדרנו

הגיע בתור הון חוזר סכום הרבה יותר גדול, וולם הוחלט כפי שהוחלט ועלינו להכנס. ברור שהסכום של 800 מלף לירות הינו מספיק. דבר זה גורם גם לכך שמי שפיקר להפיק את המועלת הדרושה ממפעלים אדמיניסטרטיביים מחוסר הון חוזר.

מטרדנו הגיע הצעה מלטרבטיבית שבמקרה של סכום כזה או אחר, יש אמיליו לחסוך בטכומי החקעה על מנת לאגדיל את סכומי ההון החוזר. אבל בתופן סכמי הדבר גילנו נתן. הסכומים שנבנו להסקעות בצידו הם סכומים נכבדים, ונתנו גם כרדיטים - אבל למעשה רק בספרים. את ההון החוזר מחובת המוצר להבילם בהזמנים לבנקים. מחברת השלומים או מפילו במענק מספיק שהוא צותן את הזכויות בספרים, אבל ההון חוזר הוא חייב להעביר את הכסף במזומן.

פר ברנרן:
ההכנסות בחלק ד' של התקליב מהוות חלק רציני ביותר בקרן התמורה של השלומים, קרן התמורה של המענק וקרן התמורה של מלווה העצמאות. הכנסות אלו מופיעות בשלמותן. את מנו סומים ציוד כבד או ציוד אחר, מנו קותבילם את הערך לאחר התרגום ללירות ישראליות בשלמותו - שני שליטתם מיועדים לתקציב וסליש לסוכנות ולמרגובים יהודים אחרים. את הקהל מטלה במת בשביל הסחורה שהוא סומין, המוצר מקבל לירות ישראליות והוא יכול להשתמש בהן ולהעביר אותן לכל סורה שהוא רוצה. במקרה שהמטלות הוא דרך הלוגה מתקציב הפיתוח מין שום אפשרות להשתמש בהכנסה זו בדרך אחרת. ישנו מספר מעיפים בתקציב הפיתוח שמי אפשר להעבירם למעייפים אחרים מבלי לשנות את כל תכנית הקניות של השלומים. מני מבין מתוך הבירורים שהיו כמין וגם בממשלה, שמין שום הצעה להקטין את החלק של התעטיה בהזמנות מיוזר מחברת השלומים. וכל זמן שאין הצעה כזוה - התכנית של 10 מליון צריכה להיות בתקציב, ומין שום אפשרות להעביר מסעיף למעיף.

פה ברנרני להגיש כי מסור לחשוב שתקציב הפיתוח הוא הקורר היחיד להסקעות בתעטיה. דבר זה לא היה אף פעם וברגע שזה יהיה כך, שתקציב הממשלה צריך לדמוג לכל חקעה בתעטיה, יהיה מצב גרוע ביותר. הממשלה בוחנת עזרה רצינית למלה שבמצב מסקיעים מסוה, אבל היא מינה יכולה לתת הכל. את רוצים להעביר להון חוזר סכום מסויים מתוך 35 מליון המיועדים להשלמת המפעלים, זה המבנה הרבה יותר קל אבל גם זה לא מוצדק.

מר לנקראם:
קשה לקבוע כלליה על השתמכות בעל התעטיה ביחס להון המוסקע במפעל. מנו קבענו רק בבול עליון - גילנו מוכנים להשתמש בהסקעה אם המסקיע עצמו גילנו 50 אחוז לפחות מהסכום כולו. השתמפותנו בתופן ממוצע היה מין 35 עד 40 אחוז, והודקים כל שאלה בפני עצמה. רק במקרים יוצאים מן הכלל מנו מסקיעים יותר.

בשאלתי במסעקות גילנה בבקיה נתבות ההלוגות. הלוגות לרכישת ציוד מהשלומים נתבות על ידי מוסד מיוחד הנקרא: מינהל השלומים. הוא חלק של המוצר לתעטיה. זאת מוסרת, הלוגות &&&& נתבות רק דרך הבנק הלאומי, אבל ישנה הנהלה מיוחדת לעסקי קרדיט מלה, בה יושבים 3 נציגים הממשלה: נציג משרד המוצר, משרד המסחר והתעטיה וחברת השלומים. אשר לכספי הפיתוח, רטמי מקבל ההלוגה לפנות אלינו ולהגיד לנו באמצעות גילנה בנק הוא רוצה שבעביר לו את ההלוגה. מנו מעדיפים לעשות את הדבר דרך המוצר לתעטיה, שיש לו גם מבגון מיוחד לפעולות מלו, העורך לפני מתן ההלוגה חקירה ובדיקה כדוקדוקת. בהנהלה יושבים שני נציגים הממשלה, נציג המוצר ונציג משרד המסחר והתעטיה. 85 אחוז מההלוגות עוברות דרך המוצר לתעטיה. היתר לרוב דרך בנק המועלים ובנק לדיסקונט. חלקם של הבנקים מובטח על ידי חוזה הנעשה בכל פעם אחרי מסור התקציב. הדרך כלל התמורה היא בהון חוזר ליצוא לירה בגד לירה, אבל במקרים מיוחדים היתה התמורה מפילו כמות.

לשאלת פר בז'רנו על הקמת המצעי המשלום, הרי מוקדם עדיין לענות, מין לי ייעה ברורה.

(המסך השיבה רטמה מד)

לפני-כן נסמך דט.

ועדת הכספים
2.3.55

גד.

פר ליינברג:

חבר-הכנסת בז'רנו טאל על מיזה בטיס
בשם הפירוס בין לענטיס. הייתי רוצה
להסיר כל טעות כאילו הפירוס נעשה לאפרע על-סטך תכניות שיטון בידינו
מאת ססקיעים שונים. בקשר לתכנון התעשייה קבע המשרד תכנית לגבי כל
ענף וענף, ואת הצעות המקבליה ססקיעי שונים משבטיס בתכנית הכוללת
של המשרד.

ח. אריאב:

התעשיות המופיעות כגון תפילה 17 מיליון
ל"י בצורות שונות. ראובני לדעת כמה
הסקיעו בעלי המפעלים הללו עד כה וכמה הם עומדים להסקיע.

פר ליינברג:

ההסתמרות שלנו מגיעה למכסימום של 50%.
יו"ר הוועדה ביקש פירוס של חלוקת הטכניס.
את הפירוס לשנת 1953/54 בחנו, ואת הפירוס לשנת 1954/55 - בעביר אליכם
בהקדים.

חבר-הכנסת בר-יהודה הביג שאלה בענין
ה"סחבת" הנסיון. מוכיח כי הקהל שלנו אינו מקבל תשובה שלילית
בתור תשובה. ערכתי בדיקה ונתברר כי 90% - 80% ספקרי ה"סחבת" במסך
הסנה וחצי האחרונה היו כאלה, שאדם קיבל שלוש פעמים תשובה שלילית
והוא עמד על דעתו שאין זו תשובה עבורו.

אשר לשאלה בדבר מפעל "ליגין" - הרי מפעל
זה קיבל בטעות מלונה כהבנק ליצוא ויבוא עבור ציוד של "ליגין" מכני
אוטומטי לייצור קופסאות אריזה בטביל שימוריים. עובדה כי הביצול של
הציוד שיטנו בבית-חרושת זה לא עבר אף-פעם את הגבול של 18% מאפשרות
התחוקה. כל המכונות הנמצאות כיום בבית-חרושת זה פועקות במנוצע
חדש וחצי לשנה, וזאת הטיבות לכך היא ההסכם שנעשה עם בית-חרושת שני
לייצור אוטומטי של קופסאות - "החברה הג' לקופסאות פח". השתוממו
מאד כאשר קיבלנו דרישה להגדיל ולהחליף את הציוד הקיים ב-40,000 דולר,
בעת שהציה הקיים אינו כנוצל ואין סיכויים לביצולו המלא מפילו אם
יוגבר הייצוא של שימוריים, וביקשנו את הסכום לפיריון עבודה לערוך
בדיקה במקום כדי להיווס סה יוכלו לתת המכונות החשונות. תוצאות
הבדיקה הוכיחו כי במקריה ספויסיים מדבר יוזיל 3 - 2 פעולות ב-4%,
והתפוקה תרד מ-18% ל-14% לשנה. בהתאם לכך, וזכות המפעלים שעומדיה
לרשותנו, לא ראינו צורך להוסיף 40,000 דולר.

ט. בז'רנו:

מהו אחוז הביצול של החברה השנייה?

פר ליינברג:

56%

ט. בז'רנו:

מה ההפרט במחיר המוגלה בין שתי בתי-חרושת
אלה למרכזי ייצור השימוריים?

פר ליינברג:

אינני יכול להשיב ענה על שאלה זו.

כיוון שנעשה סקר כללי על תעשיית המתכת,
נתבקשו המוטומטי שלנו לבדוק בפירוט את המצב בבית-חרושת זה. כן נעשתה
בדיקה - על-פני בקשתנו - על-ידי המהנדס בבלי. תוצאות הבדיקות הללו
היו שליליות, ועל-סמך זה לא יכולנו לאשר את ההקצבה. מטרנו זאת
לחבר-הכנסת בר-יהודה והעמדנו לרשותו את הדו"ח של המוטומטיים.

יו"ר אריאב:

אני מוכן לענות על השאלה שהביג כגון
חבר-הכנסת אריאב, למרות שאינני חושב
שיט להפנותה באופן מיוחד לאוצר. הצעת התקציב מינה ענין של
האוצר, זוהי הצעת הכספילה.

היו"ר י. גורני:
רצוני להזכיר כי מר הונביץ אמר בהרצאתו בפני ועדת הכספים, שנעשו טידורים כדי להזרים עוד 10 - 9 מיליון לירות למטק על-מנת לממן שאלות דוחקות ממד, חוץ מתן זכות עדיפות לעניינים לוואצ' ביור. (ק. לונ: הוא דיבר על 6 מיליון לירות) אני מבדוק זאת בדרוטקול.

תקציב משרד העבודה.

ח. למדן:
בקשר לסכומים שניתנו בתקציב משרד להגברת התעסוקה - במיליון מטרים, שלרשותם הועמדו סכומים להגברת התעסוקה, היתה הצדקה להשקעות?

כיצד קרה שהמכון לפיריון העבודה לא זכה לתשומת-לב מרובה יותר מצד משרד העבודה? בתקציב מופיע סכום של 195,000 ל"י עבור המכון, ולעומת זאת סכומים המכונים כמקורות של מפעלים אחרים הוא עומד במגע סכום של 140,000 ל"י. מכאן איכנס כי אילו היתה ההקצבה גדולה יותר, היתה גם ההכנסה גדלה ועמה היקף העבודה אשר היה מקבל ממדים יותר רציניים. אם נביט במסגרת את העבודה שמפעלים פרטיים משלמים סכומים עבורם למדריכים לפיריון עבודה, נוכל להבין את קטי המכון להתקיים בתנאים אלה. אני מבנה שיש לשים לב לבעיה זו.

האם אין משרד העבודה מוכן להיכנס לתחום של רסיונות יבוא למוצרים פוגפרים, דבר שעל דעת כולנו מספיק על מצב התעסוקה? כיום יש שני משרדים הנוחנים את הדבר מבחינת מצב מטבע החוץ וצרכי השוק, ולדעתי יש לבדוק את הדבר גם לאור מצב התעסוקה. אני סבורה שעל משרד העבודה להיכנס לעובי הקורה כדי להפעיל את הספעתו.

ק. לונ:
ב"דברי האסדר" לתקציב נאמר שהסכום של 6,450,000 ל"י לתעסוקה הועבר לתקציב הרגיל. בתקציב הרגיל סכום זה נבלע בתוך סכום כולל של למעלה מ-9 מיליון לירות, וקשה להבחין בו מה הוא הסכום המיוחד לעבודות דחק ומה הם הכספים לתעסוקה רגילה. אני מבקש לקבל פירוט.

בפירוט של עבודות הדחק נאמר גם "קטיף וואריזה" (עמוד 230 של "דברי האסדר" בו יש פירוט של העבודות החקלאיות) - האם מכאן יש להבין שיש השתתפות של משרד העבודה בעבודות הללו? (מר עילם: הסוד של השתתפות המשרד הוא ריק).

אני הבינתי שפעם 16 המקביל לסכום 3,735,000 ל"י הוא יכנס של המעסיקים הקודמים. לונ: כמה מהמבטאת פעולת משרד העבודה לגבי 15 המעסיקים הקודמים? לטעם מה הובאו כאן?

המחלקה להסתלמות מקצועית. - התלמידים המקבלים הסתלמות צריכים לסלם עבור זאת, האם הגביה היא בסדר? אם ישנם פיגורים - באיזו מידה?

מה פירוט הפעם "השתתפות החשבון המסודי של מספני אגף השיכון"? תקציב אגף השיכון מגיע ל-1,000 ל"י, וכל הוצאותיו מתכנסות בחלקן על-ידי הפרשת סכומים מתקציב הכירות, ובחלקן - על-ידי השתתפות החשבון המסודי של מספני אגף השיכון. כאן מופיע סכום גדול של יצעה מ-600,000 ל"י - מה פירוט הדבר?

ש. דיין:
מה בין תעסוקה לעבודות ציבוריות - האם אפשר להגדיר את ההגדלים?

האם לקחתם בחשבון כגון את העליה, ובאיזה היקף?

באילו מקומות יועסקו האנשים בכפר

ובעיר ובאיזה סוגי עבודות?

מה חלקן של הממשלה והסוכנות המפעל
המשותף להעסקת עולים בהתיישבות? (מר עילם: 1,5 מיליון ל"י בנות
משרד העבודה סול 1,5 מיליון ל"י שנותנת הסוכנות).

מהו ההבדל בין שכר העבודה היומי
המשתלם בעבודות הללו לבין השכר המשתלם בעבודות אחרות?

כמה עולה יום עבודה בעבודה ציבורית -
השכר היומי בתוספת החומר הדרוש להעסקת עובד?

הלנת שכר - רבות דובר על פרישה זו
וגם לאחר ההכשרות עדיין ממשיכים לטעון טענה זו. האם קיימת הלנת שכר
ובאיזה מידה?

השר ארן אמר בהרצאתו כי הוקצב סכום
מסוים לשם הקמת בנינים ציבוריים ומועדונים בהתיישבות. בני מניח כי
עבודה זו נעשתה על-ידי משרד העבודה, ובני מבקש לדעת: כמה מועדונים
ובניני ציבור הוקמו בהתיישבות החדשה ובאילו מקומות?

ש. בוז'רבו:

בתקציב בועד סכום נכבד לתעסוקה -

9,5 מיליון ל"י. יש לי הרושם שאפשר
היה לנצל חלק מהתקציב הזה לאו דווקא לעבודות בלתי פרודוקטיביות, כפי
שנוהגים לעתים קרובות לפתח בכספים הללו, אלא לפעולות העלולות לעזור
לייצוא. ואדבר באופן קונקרטי יותר.

ידוע לי על תכניות מבוססות לפיתוח יצוא
של תוצרת חקלאית מעובדת בתעשייה, אבל הקושי העיקרי לביצוען נעוץ
במחיר הגבוה של התוצרת החקלאית, או אפילו לפעמים באוסר הנסיון שלנו
לבדל אותם זנים באותה צורת עבודה שתאפשר לחקלאות לייצר אותו מוצר
שאפשר לייצאו בתנאים של התחרות בינלאומית. האם אפשר היה לתת את
עבודת משרד העבודה עם זו של משרדים אחרים כדי לנצל לפעמים כספים
אלה לפיתוח תכניות כאלו, כדי להתגבר על הקשיים? אם כך היינו נוהגים,
חושבני שחלק מהכספים הללו היו יכולים לשמש למטרות פרודוקטיביות, למטרות
פיתוח ממדרגה ראשונה, ואפשר היה לנצלם בצורה הרבה יותר יעילה מאשר
כיום. רצוני לשאול את בניג משרד העבודה: האם יש מחשבות בכיוון זה
והאם יש הצעות קונקרטיות כיצד לשפר את המצב?

לא ברורה לי הרשימה הטופיעה ב"דברי
המסבר" לפיה מוקצב סכום לעבודות הקשורות בפרדסנות. (מר עילם: הפעולות
משולבות מבחינת ארגון התעסוקה, אבל השור של התקציב הוא ריק).

האם הנכם בדעה שהסידורים הקיימים
כיום ביחס ללשכות העבודה הם משיעיים רצונ? האם אין משרד העבודה
סבור שהיה רצוי או להעביר את הלשכות לממשלה או לשותף את הממשלה בהנהלה
הלשכות או לעשות משהו בכיוון זה? האם קיימת בעיה כזו במשרד, ואם כן -
מה הן המחשבות לפתרונה?

האם נכונה הידיעה שהגיעה אלי כי
במקרים מסוימים משתלם שכר העבודה לפועלים באמצעות לשכת העבודה
וכי הלשכה אינה רק מחלקת ימי עבודה אלא גם גובה את המזכר מנותן
העבודה על-מנת לשלמו לפועלים? האם אין משרד העבודה בדעה כי
מנהג זה, באם הוא קיים, פסול מעיקרו?

האם הדו"ח הראשון ל המוסד הביטוח
לאומי, בהתאם למחלקות, יפורסם ב- 1.4?

האם נבחנות האפשרות להבדיל את תשלומי הגימלאות לעת זקנה, שהם כיום לפי חוק הביטוח הלאומי, אינם מטפחים את הצרכים המינימליים הדרושים למחיה? כיום מגיע התשלום לממוצע של 15% - 20% מסכר עבודה של פועל תעשייה, באופן קטן מדי כדי שמשכר יהיה לפתור במסצעותו את בעיית הפרזיה מהעבודה בעת שהעומד מגיע לזקנה. האם מסרד העבודה מספיל בבעיה זו? אם תשובתו היא שלילית, הרי לאור היקף הבעיה והרכב האוכלוסיה אני מבקש לשאול: האם ישנה אפשרות לפתור את הבעיה לפחות באופן וולנטרי - לא ממלכתי-כללי - עבור אותם טובי פועלים ונותני עבודה שירצו בכך ואשר ביכולתם ליטת בעול? הכוונה היא שעובדים מסוימים ונותני עבודה יוכלו - אם רצונם בכך - להגביר את תשלומיהם לביטוח הלאומי על-מנת להגיע לכפיסיה מתקבלת על הדעת, גבוהה יותר - ואני חושב על סכום שיגיע לפחות ל- 50% מהמשכר - וזאת כדי להגיע לאותה מטרה עיקרית, לאפשרות פרישה מהעבודה.

ח. רובינו:

בסעיף "הכנסה מועברת" מופיעות ההוצאות

המדמיניסטרטיביות של ישות המיתוח,

האפורטרופוס וכדומה. אינני מדבר על היקף התקציב של המוסד לביטוח לאומי, אבל תקציבו המדמיניסטרטיבי חייב להופיע במסגרת ההכנסה המועברת, וכאן אין הדבר כך. אני סבור שלמען הסדר הטוב יש לתקן זאת.

ועתה שאלה עניינית למוסד לביטוח לאומי.

איני גוסר זאת מתוך בטחון מלא, אבל ברמה לי ששיעור התשלומים לנפגעי

עבודה הוא נמוך בהרבה מזה שהיה מסתלם על-ידי חברות הביטוח. לאדם שהגיע ל- 20% נכות שילמו חברות הביטוח סכום שהוא בגבולות של 2,000 ל"י, ואילו עתה לפי החישוב שנקבע בחוק, שמסלמים סכום המגיע למספר האחוזים כפול שלוש כפול סכר העבודה, יוצא שיש ירידה ניכרת לגבי המצב הקודם. המדובר הוא על אלה שאחרי נכותם אינו גבוה ואשר מקבלים תשלום חד-פעמי ולא תשלומים קבועים. לדעתי חייבת בעיה זו להעסיק את המוסד, ואני מבקש לשאול את מר עילם: מה הן מחשבות המסרד לתיקון הדבר, אם ישנן כאלה? לדעתי ענין זה יותר דחוף מאשר ביטוח זקנה.

הכשרה מקצועית: לדעתי אחת הבעיות

הגורליות של המדינה היא כי קיים פרולטריון של הרבה פועלים בלתי-מקצועיים מעדות המזרח. כאן מדובר על קורסיים של שלמה אדסיט, ובמסך פרק זמן אין אפשרות להקנות מקצוע לחניך. מה תכניות המסרד לפעולה בעלת תנופה והיקף גדול כדי להקנות מקצוע למ רך למבוגרים אלא גם למתבגרים אלה? אני יכול להעריך את עבודת מסרד העבודה בשטח זה, אבל איני חושב שהיא עונה על היקף הבעיה גם מבחינת הכסות וגם מבחינת האיכות.

תעסוקה: כמה ימי עבודה יש-בתקציב,

לפי חישובי מסרד העבודה, עבור אזרחי המדינה הערביים הזקוקים לכך?

מה הסיבה שמסרד העבודה מקציב לאלטכות הערביות

100% מתקציבן בו בזמן לאלטכות היהודיות רק 70%?

כל החישובים של ימי העבודה (עבודות דחק

שובות לזויסות התעסוקה) אם אני מסתמך על "דברי ההסבר" - אינם כל-כך מדויקים מבחינה חשבונית. (מר עילם: המספרים מעוגלים). מהו איפוא סכר העבודה המסתלם? האם יש הוצאות נוספות? איכא מופיעים הסכומים עבור השגחה וארגון - האם הם מופיעים בהוצאות המוגזציות של מחלקת התעסוקה?

האם חושב מסרד העבודה לעבור מעבודות דחק

לעבודות קלאיות?

היכן מופיעות העבודות המבוצעות במסצעות

הרשויות המקומיות? האם הדבר בכלל ב- 830,000 ימי עבודה? שמעתי טענין זה הועבר למסרד הפנים, ואני מבקש הסבר בוודון.

מהי שיטת ההתאמה בין משרדי העבודה והפנים לגבי עניני התעסוקה? מי קובע את מדיניות התעסוקה - משרד העבודה או הפנים?

אני מבקש לדעת מהו מספר ימי העבודה הממוצעים על-ידי מחלקת התעסוקה של משרד העבודה? לפי הסיכום שלי מתקרב המספר ל- 2 סיליון ולא ל- 9 סיליון כפי שנאמר כאן.

אני סבור שהסכום שנועד לפיקוח על בתי-חרושת הוא קטן מדי. יש להגביר את הפיקוח כדי למנוע תאונות עבודה, שמשפרן לא ירד. האם יש ברשותכם תמונה המסקפת את המצעי ההגנה בפני תאונות עבודה?

מ. חזני:

תכנון כוח אדם - האם מחלקה זו עוסקת במסטיסטיקה ומחקר בלבד, או שבמקרים ידועים היא גם מרתקת או מוכנה לרתק אנשים ולהעבירם לסירותים חיוניים, כמו משלוח רופאים או מורים לישובי ספר? האם יש נכונות להשתמש בנדון בחוק?

לאור מסקנות ועדת ארן בקשר לפרודוקטיביות - האם עסה משרד העבודה או מתכוון לעשות פעולות לא רק של הכוונה, אלא גם פעולות אדמיניסטרטיביות על-ידי מחלקת תכנון כוח אדם, על-ידי לטכות העבודה ומכשירים אחרים בכיוון של פיזור האוכלוסיה שהמרכז לאזורי פיתוח והתיישבות?

אשר לעמוד 230 ב"דברי ההסבר" - האם אפשר לקבל את הפירוט והחלוקה של אותם 6,000 שנקלטו בעבודות עונתיות, כמה נקלטו בהתיישבות וכמה בתעשייה?

האם משרד העבודה עוקב אחר האפקט של התעסוקה לאחר סתן כספים מתקציב הפיתוח להסקעות ולהון חוזר לתעשייה ומלאכה?

מדוע ההוצאות ליום עבודה ב"יד וייצמן" ובקבר הרצל הן כל-כך גבוהות?

הלבנת סכר - אמנם חל שיפור בנדון, אולם בכל-זאת עדיין מגיעות תלונות קשות, ובזמן האחרון גברו התלונות מצד ישובי עולים. מה המצב בנדון, ומה אפשר לעשות לתיקון כפי הדברים?

האם אפשר לקבל אינפורמציה על פיתוח ענף מלאכת הבית במושב העולים, מה נעשה בנדון ומה הן האוכניות להרחבה?

אני מבקש לדעת כמה עולים נקלטו באיזורי פיתוח (לא בהתיישבות) במשך השנה האחרונה, וכיצד נקלטו מבחינת שיכון ועבודה?

האם יכול משרד העבודה לומר שהסכום שהוקצב לקורסים למבוגרים הוא מספיק? הוא הדין לגבי הסכום שנועד לסטיפנדיות לנערים. לי ברור - ואני חושב שזה ברור למשרד העבודה גם כן - שהסכום אינו מספיק, ומיליון אפשר היה להגדילו היתה מרחבת גם המסגרת. אלא מאי? טעמים תקציביים. האם לא חשב משרד העבודה על שיתוף גורמים ציבוריים שיטאו בעול כמו שנעשה היחס לחינוך החקלאי?

אשר לחוק טעות העבודה והמנוחה - כמה היתרי עבודה בשבת הוצאו במשך השנה ובאילו מקרים?

כיצד מאורגן הפיקוח על שמירת חוק זה - האם היו מקרים של הפרת החוק? כמה עבריינים נמצאו בשנה האחרונה ומה האמצעים שנחזו נגדם? האם נפסקה העבודה כתוצאה מההתערבות?

משרד העבודה מסתמך באחזקת כבישי הגישה
ב-10%, וזה נומר שיטתו עוד שותפים. מי הם?

ידוע לי שיטות רבים ומועצות מזורים
מתובטים בבניה, וכל מי שנוע בקרחבי המרץ יודע שמישי הגישה הם בסכב
החזקה גדוע ביותר.

תכנון ובנין ערים - האם סבור משרד
העבודה שאמנם קיים כיום תיאום מלא בין רשויות התכנון השונות?
האם סבור המשרד שיטתו כיום פיקוח קדנני לשמירה על גדרות חקלאיות
שלא תיהפכנה לשיכונים?

אשר לפדור למסדות ציבור רצוני לציין
כי הגיעו אלי תלונות סורה של מקומות, שבאיתור המקומות בשביל מסדות
ציבורי גישוב מסוים התחשבו במקרים רבים בבניה-ספר סמלכתי אחד, בה בשעה
שהיה צורך בשני בתי-ספר סמלכתיים: בית-ספר סמלכתי ובית-ספר סמלכתי-
דתי. הדבר הביא לידי כך שעבור בית-הספר האמלכתי-דתי לא נותר מקום
מתאים ובני-אמשר היה לגשת לבנינו. אני יודע על שורה של מקרים כאלה,
ואני מוכן לצינח. האם מוכן משרד העבודה להבטיח שלפחות לאבא, בעת
איתור המקומות, תרוב בחשבון הקמתם של שני בתי-ספר סמלכתיים?

א. טרופ: האם בתקציב הוגב בחשבון כי השנה תהיה
שנת עליה?

לי ברעה כי הסכומים המוקצבים נמנ
להשתלמות הם זעומים ביותר, ואינני יודע מיזה תפקיד הם יכולים לפלאות.
(הי"ר י. גורי: מלו הן תפיקות).

י. פורדר: רצוני להציג שאלה לגבי מקומו של השיכון
במשק ואני מבקש נומר בבדון. כדי לברר
מהי נממת המונקציה הכלכלית של השיכון עלי לקבל מספרים מה הם
ההוצאה במטבע חוץ לשיכון וכן פרטים על הגדרתם של התעסוקה.

אני מבין שהונהג הידוש וביצוע
העבודות הציבוריות הוטל על הרשויות המקומיות. כימד פועלת שיטה זו,
האם העבודה מבוטעת במשותף על-ידי משרדי העבודה והכניס? האם שיטה
זו הביאה לייעילות סכטימלית וניצול כל האפשרויות?

החלק שמורש לקרנות השונות מתוך שכר
העבודה בבנין מגיע ל-40%. האם יש פיקוח על כך שכולם ישלמו זאת?
מסתבר שיש לפעמים סכרזים של מסדות ציבוריים, והפרשי הפאזרים
בין ההצעות השונות נגרמים על-ידי העובדה שיש חלק המשלמים כספים אלה
ואחרים שאינם משלמים.

רצוני לבקש פידוט כמה ימי עבודה נחוצים
למשק, בהתאם לקטגוריות השונות, וכמה נותנת המשלה מתקציבים שונים
למטרה זו כדי לקבל תמונה כוללת.

אנשי הטובנות טועניה כי כדי לקלוט
את העליה מאפון אפריקה דרוש סכום של 25 מיליון ל"י. רצוני לדעת
אם סכום זה נקבע לאחר התייעצות עם משרד העבודה אשר מתמצא בעניין.

ט. וילין: כמה קילומטרים של כבישי גישה הוקמו
ובאילו כפרים? מה עומדים לבצע בתקציב
שנה זו ובכמה כפרים? מהו מחוז ההשתתפות של הכפרים בהקמת הכבישים?
שמעתי כי השנה רוצים להקדים את המעולה
בחבל לכיש, והדבר יבוצע בוודאי על-חשבון המניות האחרות. מהו סולם
העדויות?

עבור יעור השלטי מוקצבים מסומים בתקציב
מסודר העבודה וגם בתקציב מסודר החקלאות. מדוע קיימות שתי רשויות בנדון
וכמה תפקידה של כל אחת ואחת מהן?

ש. בן-רנן:

תקציבו של המכון לפדיון עבודה מגיע
ל- 340,000 ל"י, וזוהו סכום של 160,000 ל"י
גובה המכון עבור השירותים שהוא נותן. מסודר העבודה משתף בתקציבו של
המכון בסכום של 180,000 ל"י, האם יש עוד מסודרים המשתתפים בכך?
(מר עילם: מסודר מטחר ותעשייה משתתף בסכום של 15,000 ל"י). מטחר
שהמכון נותן שירות לגלה המעובדים בכך - האם אין המסדות לכסות חלק
יותר גדול מתקציבו של המכון על-ידי השלומים שהוא גובה?

לגבי שיכונים, הייתי מעוניין לקבל את
המספרים הבאים עבור שלוש - ארבע השנים שחלפו: א) סך הכל של ההשקעות
בארץ; ב) סכום ההשקעות בבניה על-ידי תקציבי הממשלה; ג) הסכום הכולל
של ההשקעות בבנין שהופעלו על-ידי אותו הסכום של התקציבים הממשלתיים,
מה היא ההשתתפות של הגורמים האחרים בנאותם בנינים? ד) סכום ההשקעות
בסדינה בבנין.

היו"ר י. גורי:

אנו נקיים את המשך הבירור בישיבה הבאה.

אישור צווי ממש רגלי.

(היו"ר קורא את צו תעריף המכס והמסור (מס. 10) תש"ו - 1955.)

מר גפני:

החלפת פרט 335 - לוחות ברזל: עד כה הייתה
הבחנה בין שיעור המכס לאחי ברזל המעורגלים
באותו ובין גלה המעורגלים בקור. המעורגלים באותו היו פטורים ממכס,
ומילו על המעורגלים בקור הוטל מכס בשיעור של 10% לפי הערך. הבחנה זו,
שהיא בדרך-כלל קשה ומכבידה, אינה כיום מעשית מפני שהיין הבדלים גדולים
במחירים והשימוש בשני סוגי הפח הוא כמעט לאותן המטרות. למען סנוע
טעויות בהבחנה הנ"ל, איחדנו את שיעור המס וקבענו שיעור בטוח של
3% לשני הסוגים.

ח. רובין:

מה שנאמר כאן באופן כללי הוא מתקבל על הדעת.
האם יש מספרים על הבימפורט של שני סוגי
לוחות הברזל בשנת 1954, וכדונת שאלתי היא לדעת את מיוחד שיעור המס
שנקבע לא ישנה את סכום ההכנסות.

מר גפני:

בשנת 1954 היה היבוא של לוחות ברזל המעורגלים
בקור - 7,800 טון, ושל גלה המעורגלים בחום -
40,000 טון. הסוג הרגשון היה אייב ב- 10% מס, והשני - פטור. 3% שנקבעו
עתה מבוססים על חשבון זה.

ח. רובין:

האם השינוי בתעריף המכס לא יבוא לייצור
מוצרי פח לשימוש יום-יומי?

מר גפני:

אותה תעשייה משתמשת בשני הסוגים והיא ישובים
שלה הם שווים לגבי המוצרים המוגמרים.

תיקון פרט 225 ופרט 226: בכו שפורסם

בקובץ החקירות 498 הופחת במידה ניכרת, כתוצאה מסו"מ מסויד עם היצרנים,
שיעור מס הקניה על רהיטים. למען סנוע המסד ניכר לאוצר, הוכפל שיעור המכס
על עץ מסודר שהוא אחד החפצים החשובים לייצור רהיטים. גביית המכס
מהחומר בנפל היא יותר יעילה ויש בה פשוט חלוקה צודקת יותר של עומט המס.

מד.

ח. רובין: מני מבקש לדעת אם מותר האחריות שנקבעו כמכס על עצים מינם מעלים את הכנסת המוצר מול ההפסד שנגרם לו על-ידי הקטנת מס הקביעה.

מר גפני: קשה לתת מומדן, מולם החישוב התבטל על כך ששיעור המכס החדש יאזן את ההפסד.

ח. רובין: מני טוען כי הוועדה תרשום לעצמה במסרות לבחון את הדבר כעבור סחכית השנה.

ההצעה בתסבילה.

(היו"ר קורא את צו תעריף המס והפסד מס. 12 תשט"ו-1955)

(היו"ר קורא את דברי ההסבר)

ח. רובין: מה הרפיה של פורטו כאן?

מר גפני: מותר שרפיה שהתעשייה גיבה זקוקה להם או שמיצרים מותר במרץ.

אשר למקדחים, הרי הם פטורים בדרך-כלל, מולם כעת החלו לייצר במרץ סוג מסוים של מקדחים והייצור המקומי עשוי לספק את כל צרכי המרץ בסוג זה של מקדחים. משום כך הוטל על סוג זה של מקדחים, לתקופת ניסיון, מכס סגן בשיעור של 35%. היתה דרישה להעמיד את השיעור על 50%, מולם בדיקה ועדת המס הוכיחה שגם 35% מאפשרים התחרות.

צווי תעריף המס והפסד מס. 10 ו-12 - א ו ש ו י.

הצעה נועלה בשעה 13.45